

I N M E M O R I A M

JOSEF VAŠICA

(30. VIII 1884.—11. IV 1968)

Nakon smrti Josefa Vajsa (1959) i Franca Grivca (1963) s radnog polja slavistike nestao je i treći član ove tipične ćirilometodijanske trojke. Oni su se čitavim srcem posvetili proučavanju djelatnosti slavenskih učitelja i njihove baštine i zanosili se primjenom njihove ideologije i u našem stoljeću. Njihov naučni opus idealno se međusobno upotpunjuje kao što su i za života bili vezani prijateljstvom.

Josef Vašica (kojemu je naše »Slovo« br. 14 posvetilo prigodni članak prilikom njegove 80-godišnjice) rođen je u Štítinu kod Opave, svršio je teološki fakultet u Olomoucu i zatim filozofski u Beču, gdje je doktorirao iz slavistike kod prof. Jagića i Vondráka. G. 1919. postaje profesorom starosl. jezika i literature na teološkom fakultetu u Olomoucu, a 1937., kad je prof. Vajs pošao u mirovinu, Vašica je bio postavljen na njegovu stolicu na Teološkom fakultetu Karlova sveučilišta u Pragu, na kojem je mjestu ostao do g. 1950. Bio je i član Československe akademije.

Vašičina naučna djelatnost osnovana je na širokoj erudiciji i njegov je naučni interes bio mnogostran. On na predmet svoga istraživanja gleda uvijek sa šireg i nepretrgnutog kulturnohistorijskog i filološkog aspekta i u projekciji historijske evolucije. Ipak je u velikom broju Vašičinih publiciranih radova lako vidjeti tri glavna kruga u kojima se kreće njegov interes: staroslavenska (i crkvenoslavenska) književnost, staročeška pismenost i češki književni baroko.

Među ranije radove iz staroslavenskog područja ide *Druha staroslovanská legenda o sv. Václavu* (u *Sborníku staroslovanských literárních památek o sv. Václavu a sv. Lidmíle*, Prag 1929). Nove poglede na Ćirilovu i Metodijevu liturgiju otvorila je Vašičina rasprava *Slovánska liturgie sv. Petra* (Byzantinoslavica, 8, 1939—1948). No s najviše je akribije prodru u moravsko razdoblje starosl. pismenosti svojim studijama o pravnim spomenicima tako da je na tom polju postao pravi auktoritet. Ovamo idu među ostalim rasprave: *Origine cyrillométhodienne du plus ancien code slave dit »Zakon sudnyj«* (Byzantinoslavica 12, 1951), *Metodějův překlad nomokánonu* (Slavia 24, 1955) i *Kirillo-Mefodievskie juridičeskie pamjatniki* (Voprosy slav. jaz. 7, 1963). Smrt ga je prekinula u radu na pripremanju izdanja izbora starosl. pravnih tekstova. Za poznavanje crkvenoslavenskih rukopisa dragocjen je njegov opis rukopisa što ga je bio započeo J. Vajs: *Soupis staroslovanských rukopisů Národního musea v Praze*, Prag 1957. Sintezu ovog radova u neku ruku predstavlja knjiga *Literární památky epochy velkomoravské*, Prag 1966,

u kojoj je dan naučni prikaz staroslavenskih spomenika moravskog razdoblja i izbor iz njih preveden na češki jezik. Dodajmo k tomu da je bio urednik izdanja »Acta Academiae Velehradensis« i da je do kraja života bio aktivni član redakcije »Slovníka jazyka staroslověnského« što ga izdaje Československa akademija.

Na području istraživanja iz staročeške literature najviše se Vašica bavio staročeškom biblijom, o čem se ističu dvije knjige: *Staročeské evangeliáře*, Prag 1931, i *Olomoucká bible*, Olomouc 1933. Treće mu je omiljelo područje naučnog interesa bila barokna literatura pa je o njoj napisao mnogo članaka, rasprava i izdanja tekstova, čime je znatno obogatilo češku literarnu historiografiju. Sintetičko djelo tog kruga je *České literární baroko*, Prag 1938.

Ustrajnu aktivnost, i to na svojim najomiljelijim temama, pokazao je i u svojim posljednjim danima pa je na II salcburškom kongresu 1967. podnio referat o češko-crkvenoslavenskoj himnodiji, a za posljednji slavistički kongres u Pragu 1968. — koji nije dočekao — najavio je referat *Lex christiana v otvetah papy Nikolaja 1-ogo na voprosy Bolgar*. U tom posljednjem naučnom prilogu ponovno je tumačio da su Bugari g. 866. od pape mogli tražiti konkretnu formulaciju »kršćanskog zakona« kao što su i moravski poslanici od bizantinskog cara tražili priručnik za sudovanje.

Vj. Štefanić

ANTE ŠEPIĆ

(25. IX 1888.—12. VII 1968)

Prošlog je ljeta umro jedan naš skromni prosvjetni i naučni radnik kojemu ovim spomenom odajemo počast naročito kao posljednjem predsjedniku bivše Staroslavenske akademije u Krku. To je prof. Ante Šepić.

Šepić je rođen u Voloskom, gimnaziju je polazio u Rijeci, a filozofski fakultet (klasičnu i slavensku filologiju) u Beču. Službovao je kao nastavnik na srednjim školama, najprije na njemačkoj realnoj gimnaziji u Puli, gdje je 1918. uređivao dnevnik »Hrvatski list«, ali je zbog šikanacija talijanskih okupacionih vlasti prebjegao 1919. u Jugoslaviju. Nakon kraćeg službovanja u Velikoj Kikindi imenovan je 1921. direktorom novoosnovane gimnazije u Krku na kojem je položaju ostao do 1928. Kako se tada u Krku, nakon ratnih gubitaka, pokušavala ponovno staviti na svoje noge Staroslavenska akademija, što ju je bio osnovao Antun Mahnić, slavist Šepić dobro joj je došao: g. 1922. bio je izabran za potpredsjednika, a 1925. za predsjednika iste akademije. U akademiji kao i u našoj javnosti tada se mnogo raspravljalo o problemu transkripcije glagoljskog misala latinicom na kojem je poslu radio Josip Vajs. Naše svećenstvo nije bilo zadovoljno Vajsovom naučnom transkripcijom, nego je htjelo da se ona više osniva na hrvatskoj tradiciji. Šepiću je Akademija povjerala zadatak da stilizira njene primjedbe na Vajsov sistem. Vajs se na primjedbe nije obazirao, u čem ga je podupirao i sam Jagić. Krčka se akademija međutim nije mogla oporaviti i morala se 1927. pridružiti